

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

КОМПОЗИЦІЯ ПЛАКАТУ

Семестр 1/магістратура (осінь 2022)

1 жовтня – 14 січня 2023

Викладач	Шевченко Володимир Якович
E-mail	vladimirshevchenko68@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	За домовленістю з викладачем
Адреса	Україна
Телефон	0663420640

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Під час дистанційних занять офіційним каналами комунікації з викладачем є Telegram, Zoom, Google Meet. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Умови листування: у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – КП/Гр) та ім'я автора – анонімні листи розглядатися не будуть; файли підписувати таким чином: прізвище, назва дисципліни, тема завдання.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», «Шрифт та типографіка», «Композиція плакату», які вони вивчали протягом 1- 4 курсів навчання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ**Навчальний посібник:**

Шевченко В. Я. Композиція плаката: Навч. посіб. – 2-ге вид., доп./ Володимир Якович Шевченко. – Х.: Колорит, 2007. – 133 с.: іл.

Методичні рекомендації:

1. Шевченко В.Я., Іващенко О.В., Мельникова У.П., Чайка Л.Е., Яхін І.І. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Композиція» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». ОПП «Графіка». – Харків: ХДАДМ, 2018. 24 с.

2. Шевченко В.Я., Іващенко О.В., Мельникова У.П., Чайка Л.Е., Яхін І.І. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Композиція» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». 1 семестр. – Харків: ХДАДМ, 2019. 32 с., іл. Друге видання, доповнене.

Електронні ресурси:

1. Володимир Шевченко. Наочний посібник з навчальної дисципліни «Композиція плакату» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». 1, 2 семестри. – Харків: ХДАДМ, 2022. 57 с., іл.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для ескізів, олівець. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, цифрова фотокамера тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. FotoShop,

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Композиція плакату» є основною навчальною дисципліною, що визначає та окреслює фахову спрямованість підготовки плакатистів у навчально-творчій майстерні авторського плакату на кафедрі графіки Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Мета дисципліни – формування фахових компетентностей:

- Здатність використовувати базові знання з композиції, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
- Здатність на основі сформованості професійних компетентностей вирішувати творчі задачі виконання художнього твору.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі специфікою авторської серії плакатів, методикою побудови серійних видань, взаємодією тексту і зображення в композиції плакату, особливостями додрукарської підготовки оригіналів.

На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати **програмні результати навчання:**

- Застосовувати базові знання з композиції, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову при створенні художнього образу.
- Вирішувати на основі сформованості професійних компетентностей творчі задачі виконання художнього твору за фахом.
- Презентувати художні твори на вітчизняних і міжнародних виставках.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається професійним сприйняттям особливостей проєктування плакату. Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу магістратури у обсязі 10 кредитів ECTS (300 годин), з них: лекції – 4 години, практичні заняття – 146 годин, самостійна робота – 150 годин. Всього курс має 4 модулі та 4 теми.

Перший семестр:

МІНІ-СЕРІЯ ПЛАКАТІВ НА ВІЛЬНУ ТЕМУ

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Авторська серія плакатів методика проектування серійних видань.

- 1.1. Визначення теми міні-серії або поліптиху, аналіз аналогів.
- 1.2. Збір інформації та виконання підготовчих малюнків за темою твору.
- 1.3. Формулювання художньої ідеї твору.
- 1.4. Розробка авторської концепції рішення теми.
- 1.5. Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми.
- 1.6. Визначення оптимального композиційного рішення теми.

МОДУЛЬ 2

Тема 2. Взаємодія тексту і зображення в авторській серії плакатів.

- 2.1. Визначення структури та обсягу міні-серії.
- 2.2. Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми.
- 2.3. Додрукарська підготовка оригіналів плакатної серії.
- 2.4. Корегування тексту та шрифтових елементів композиції.
- 2.5. Затвердження цифрової версії серії плакатів.
- 2.6. Друк оригіналів.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми завдань розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання ескізів та оригіналів. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності студент має запитати дозволу вийти з аудиторії.

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему,

він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Семестр 1: МІНІ-СЕРІЯ ПЛАКАТІВ НА ВЛЬНУ ТЕМУ

№ тижня	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	1	лекція	Авторська серія плакатів: методика проєктування серійних видань	1		
	1.1	практичні	Визначення теми міні-серії або поліптиху, аналіз аналогів	3		
2	1.2	практичні	Збір інформації та виконання підготовчих малюнків за темою твору	4		
3	1.3	практичні	Формулювання художньої ідеї твору	4		
4	1.4	практичні	Розробка авторської концепції рішення теми	4		
5	1.5	практичні	Робота над ескізами, пошук образотворчих засобів рішення теми	4		
6	1.6	практичні	Визначення оптимального композиційного рішення теми	4		
7	1.7	практичні	Додрукарська підготовка оригіналів	4	\	
8		практичні	Перегляд ескізів за першим модулем	1	Модульний контроль	
	2	лекція	Взаємодія тексту і зображення в авторській серії плакатів	1		
	2.1	практичні	Композиційний пошук образотворчих засобів рішення теми	2		
9	2.2	практичні	Додрукарська підготовка оригіналів плакатної серії	4		
10	2.3	практичні	Корегування тексту та шрифтових елементів композиції	4		
11	2.4	практичні	Пошук колористичного рішення серії	4		

12	2.5	практичні	Розробка текстових елементів композиції	4		
13	2.6	практичні	Застосування комп'ютерних технологій в проєктуванні плакатів	4		
14	2.7	практичні	Затвердження цифрової версії серії плакатів	4		
15	2.8	практичні	Друк оригіналів	4		
					Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** – за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** – за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** – за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** – за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** – за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** – за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна Perezдача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F**– за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за мистецьку активність студента під час навчання: участь у всеукраїнських художніх виставках, конкурсах та олімпіадах. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Шевченко В. Я. Композиція плаката: Навч. посіб. – 2-ге вид., доп. / Володимир Якович Шевченко.– Х.: Колорит, 2007.– 133 с.: іл.
2. L'art pour l'art. / Arbeiten fur kulturelle Institutionen. / 1994, Mendell & Oberer
3. Plakaty/Posters. Contemporary Polish Posters.– Olszanica: BOSZ, 2001.– 143 с.
4. Akademia prezentuje/Academy presents. – Warsaw: Oficyna Wydawnicza RYTM, 2006.– 168 с.
5. Grafika ze zbiorow krakowskiej ASP 1946–2006.– Krakow: Wydawnictwo im. Jana Matejki
6. Енциклопедія сучасного плакатного мистецтва екологічного спрямування «4-й Блок». – Харків: Константа, 2006. – 180 с.: іл. / VI Міжнародна триєнале екологічного плакату
7. Олег Векленко, Ольга Северіна. Каталог-альбом «4-й Блок7» / VII Міжнародна триєнале екологічного плакату / 26.04 – 3.05.2009. Харків. Україна
8. Олег Векленко. Альбом-каталог X Міжнародна триєнале плакату екологічного спрямування «4-й Блок». Харків. Україна. 20.04–20.05.2018
9. Риньке И. М. Современный плакат Латвии / Инесса Михайловна Риньке.– М.: Сов. художник, 1989.– 112 с., ил.
10. Рудер Э. Типографика: руководство по оформлению / Эмиль Рудер; [пер. с нем., послесловие и коммент. М. Жукова].– М.: Книга, 1982.– 286 с.
11. Ляхов В. Н. Рекламный плакат / Воля Николаевич Ляхов.– М.: Сов. художник, 1978
12. Босилков С. Болгарський плакат.– С.: Болг. художник, 1973

Електронні ресурси:

13. Володимир Шевченко. Наочний посібник з навчальної дисципліни «Композиція плакату» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». 1, 2 семестри.– Харків: ХДАДМ, 2022. – 57 с. іл.

Допоміжна:

14. Михайлова Н. Рекламные богини Альфонса Мухи / Дизайн Аспект.– 2000. – № 2–3
15. Миклош П. Коммерческая визуальная культура / Интерпрессграфик.– 1976. – № 1
16. Шевченко В. Я. Український плакат / М.А.Д.Е. – 2001.– № 1-2. – С. 78-87
17. Капр А., Schiller W. Gestalt und Funktion der Typografie.– Leipzig, 1977
18. Schuwer Ph. Histoire de la publicite.– Paris, 1966